

Simulare Examen de bacalaureat 2024

Proba E.c)

Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

• Timpul efectiv de lucru este de 3 ore

Subiectul I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Ci noi ne-am gândit așa. Să facem o socoteală, cam câți erau strămoșii noștri în veacul al treilea de la nașterea lui Hristos aici, în Dacia lui Traian. Căci avem păstrate în pământ urme multe de sate și orașe din vremea aceea și, după desimea lor, cât și după mărimea fiecăruia, putem măcar așa pe departe să ne dăm cu gândul, cam câți vor fi fost [...]. Socoteala nu e tare grea: căci noi luăm numărul cel mai „mic cu puțință (că de l-am lua mai mic, ar râde chiar și neștiutorii de săpături la cetăți vechi) și așa nu putem greși. Din România de azi, erau atunci mai bine așezate cu orașe și sate, Transilvania, între cele patru ziduri de munți, Banatul și Oltenia; în ce privește Țara Românească de la răsărit de Olt și Moldova de meazăzi ele erau mai slab locuite și aveau numai sate; orașe romane nu erau pe aici. Acum, cele trei țări numite întâi au o întindere de peste o sută de mii de kilometri pătrați.” (Vasile Pârvan, *Începuturile vieții romane la gurile Dunării*)

B. „Integrarea indigenilor, asimilarea lor, nu au reprezentat niciodată „programul” vreunui împărat ori al Senatului. Cucerirea unor teritorii nu însemna „anexarea” învingșilor la poporul roman biruitor. Prin urmare, o populație se romanizează pentru că dorește acest lucru. În privința limbii situația este similară. Romanii n-au încercat să-și impună limba considerând, dimpotrivă, folosirea latinei ca o mare distincție (C. Tagliavini). Spre deosebire de imperialismul modern, care încearcă să ștergă limbile popoarelor învinse (în timp ce acestea văd în limba proprie garanția identității lor naționale), diversitatea lingvistică din lumea antică nu implica ostilitate față de puterea centrală, iar unitatea lingvistică nu era percepută ca un factor de unitate statală (E. Campanile). Roma n-a impus latina decât în două sectoare unde omogenizarea lingvistică era condiție implicită a funcționării lor: în tribunal și în armată (în aceasta din urmă folosirea latinei nici n-a fost exclusivă). Prin urmare, expansiunea latinei nu s-a produs datorită unei voințe politice. Când două limbi vin în contact, se impune cea care are prestigiu mai mare. Așa se explică de ce latina învinge peste tot în cuprinsul Imperiului Roman, înlocuind treptat idiomurile populațiilor băștinașe, cu excepția Greciei și a Răsăritului grecofon. A vorbi latinește prezenta avantaje pentru cei cucerțiți, era limba administrației, fiscoșului, armatei, comerțului. Era totodată o necesitate pentru a se înțelege diferitele grupuri etnice aflate în contact.” (Șerban Papacostea, *Istoria românilor*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți un hidronim precizat în sursa A. **2 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei B, o informație referitoare la expansiunea limbii latine. **2 puncte**
3. Menționați câte un stat la care se referă sursa A și, respectiv, sursa B. **6 puncte**
4. Precizați sursa care respinge ipoteza romanizării forțate a populației „băștinașe” în provinciile cucerite de romani. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, două informații aflate în relație cauză – efect selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două viziuni istoriografice aparținând secolului al XIX-lea, referitoare la romanitatea românilor. **6 puncte**
7. Menționați o constantă a abordării problemei romanității românilor de către istoricii din secolul al XX-lea. **4 puncte**

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

„La încoronare, papa Silvestru II îi trimite lui Ștefan I coroana de rege și-l îndeamnă să lupte împotriva „necredincioșilor” și a „ereticii”. Ștefan I (numit ulterior *cel Sfânt*) înfrânge rezistența populației româno-slave în frunte cu Gyula și Ahtum, succesorii lui Gelu și, respectiv, Glad. Și, treptat, Regatul Maghiar ia în stăpânire întreaga Transilvania, maghiarii fiind menționați în 1222 și în partea ei răsăriteană, în *Terra Blachorum*.

În cadrul Regatului Maghiar, Transilvania își va păstra, până la prăbușirea Ungariei sub turci (în 1541), o autonomie pronunțată, cu un voievod al ei și cu o adunare proprie a nobilimii, a celei maghiare, dar și a celei române maghiarizate, cu zone de populație compact românească, ce s-au administrat multă vreme cu instituții proprii.

Pentru a-și consolida puterea și apăra regatul, regii unguri își asigură colaborarea unor elemente băștinașe și recurg la colonizări. Primii coloniști sunt secuii (nume derivat din *sikil*, cuvânt originar din turca veche și care înseamnă de „neam ales”), un amestec de diferite populații care locuiseră cu ungurii încă de pe vremea când aceștia nu se creștinaseră. Secuii sunt, probabil, descendenți ai tribului kabar, care se răsculară împotriva kazarilor și se aliară cu ungurii înaintea venirii acestora în bazinul carpatic.”

(Ioan Bulei, *O istorie ilustrată a românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o căpetenie locală precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, secolul în care sunt menționați maghiarii în Transilvania. **2 puncte**
3. Menționați cele două state medievale la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la statutul Transilvaniei în cadrul Regatului Maghiar. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la secui, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o instituție centrală a avut un rol determinant în consolidarea statelor medievale românești. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

Subiectul al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre rolul spațiului românesc în relațiile internaționale din secolele al XIV-lea – al XVIII-lea, având în vedere:

- menționarea a două acțiuni militare desfășurate în spațiul românesc în secolul al XIV-lea și precizarea unei cauze a implicării spațiului românesc în acțiuni diplomatice în această perioadă;
- prezentarea unei acțiuni militare desfășurate în spațiul românesc în a doua jumătate a secolului al XV-lea;
- menționarea a două acțiuni diplomatice, referitoare la spațiul românesc, din secolul al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la consecințele implicării spațiului românesc în relațiile internaționale din secolele al XVII-lea – al XVIII-lea asupra unei instituții centrale și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată.